

ОГЛЯД ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

ФОКУС – МЕХАНІЗМ ДОТАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ НА РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ

2014 - 2018 РОКИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА АСАМБЛЕЯ

МЕХАНІЗМ ДОТАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ В ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЦІ – ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. **Обсяги дотаційних сертифікатів (обсяг компенсації) розраховуються енергопостачальними компаніями на підставі прогнозного обсягу споживання електроенергії на наступний період та затверджуються Регулятором у розрізі енергопостачальних компаній:**
 - 1.1 до березня 2018 року включно – щомісячно на місяць наперед;
 - 1.2 починаючи з 2 кварталу 2018 року - на квартал у розрізі місяців;
 - 1.3 похибки у визначенні прогнозного рівня ДС коригуються у наступних періодах.

2. **Перехресне субсидювання між окремими групами споживачів в діючій моделі ринку електроенергії реалізується через механізм визначення/викривлення ОРЦ:**
 - 2.1. **На стадії затвердження Регулятором місячної/квартальної прогновної ОРЦ – шляхом штучного збільшення витрат на величину затверженого обсягу дотаційних сертифікатів, які до процесу виробництва електроенергії не мають ніякого відношення.**
 - 2.2. **На стадії визначення Енергоринком фактичної погодинної ОРЦ добові обсяги дотаційних сертифікатів розподіляються рівномірно по годинам тільки денної зони (Start-End) – приблизно з 7-00 до 23-00 та непропорційно/необґрунтовано збільшують ціну в цій зоні у порівнянні з нічним періодом ([Слайд 12](#)) .**
 - 2.3. **На стадії продажу електроенергії кожному постачальнику Енергоринок зменшує добовий платіж на величину затверджених дотаційних сертифікатів та відповідно знижує рівень ціни продажу електроенергії постачальнику у порівнянні з затверженою ОРЦ ([Слайди 9-11](#)) .**

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ЩОДО УСУНЕННЯ МЕХАНІЗМУ ПЕРЕХРЕСНОГО СУБСИДІЮВАННЯ НА РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

1. Законом України «Про ринок електричної енергії», Розділ Прикінцеві та перехідні положення, статтею 3, абзацом першим визначено, що Регулятору до дати початку дії нового ринку електроенергії (до 01.07.19 –ред.) забезпечити відсутність перехресного субсидіювання між різними категоріями споживачів.

Коментар 1 Ліквідація перехресного субсидіювання, є необхідною та обов'язковою передумовою досягнення очікуваної ефективності функціонування нової моделі ринку електричної енергії.

Коментар 2 Без ліквідації механізму субсидіювання буде неможливо запровадити базовий ринковий стимул – визначення обґрунтованої ціни на електроенергію ринковими механізмами (попит/пропозиція).

Коментар 3 Закон безальтернативно вимагає до 1 липня 2019 року прийняти рішення збільшити/зрівняти тарифи для побутових споживачів, як мінімум, до рівня тарифів непобутових споживачів. Це рішення має прийняти саме Регулятор і як мінімум в червні 2019 року перехресного субсидіювання вже не повинно бути.

Коментар 4 В подальшому, після початку дії нового ринку ціни для побутових та непобутових споживачів будуть регулюватися правилами ринку без застосування механізму кроссубсидій.

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ЩОДО УСУНЕННЯ МЕХАНІЗМУ ПЕРЕХРЕСНОГО СУБСИДІЮВАННЯ НА РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

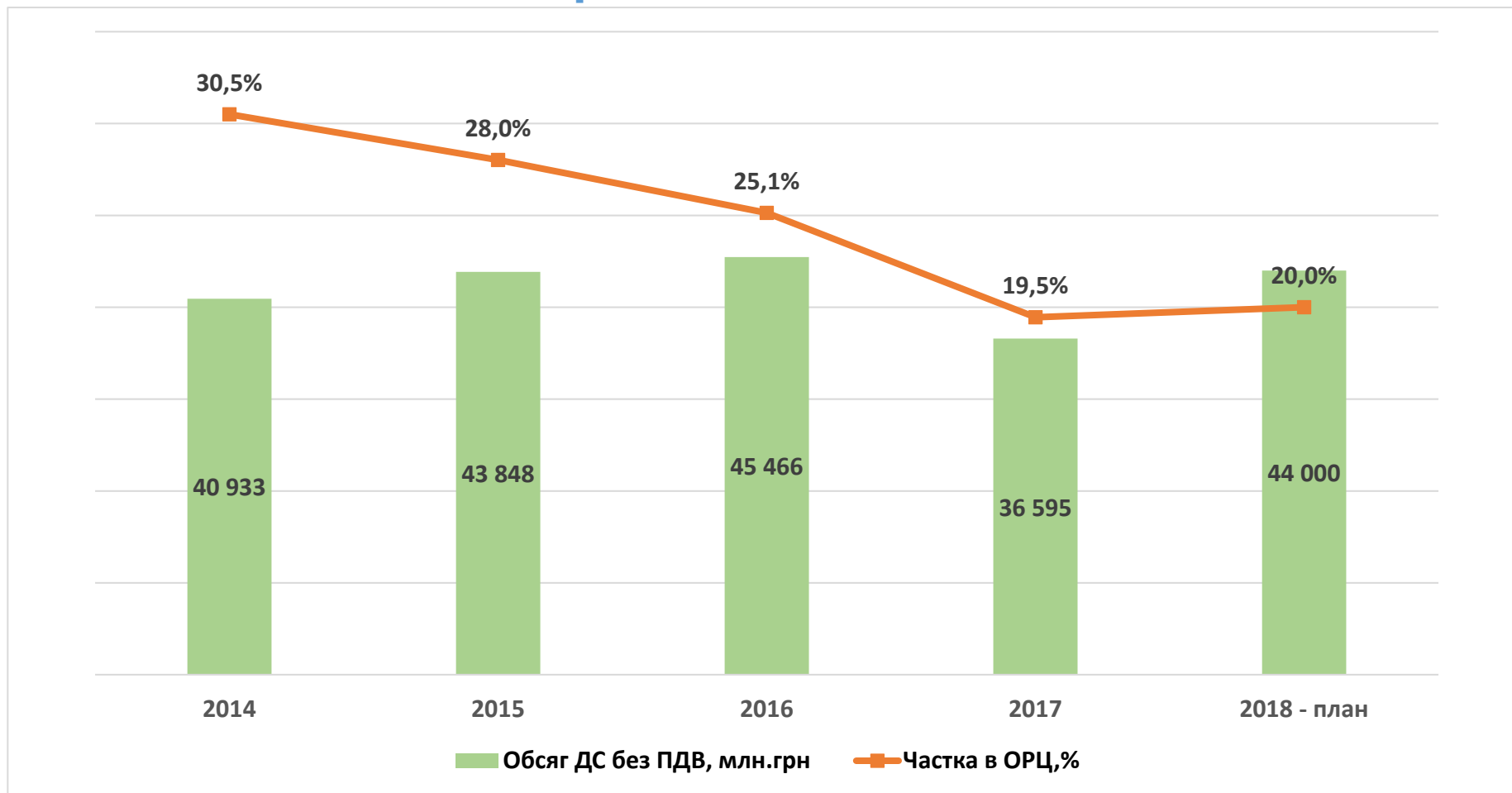
2. Регулятор на засіданні 23 серпня 2018 року відмінив з 1 липня 2019 року дію всіх Постанов, що регулювали механізм перехресного субсидіювання між окремими споживачами з 1 липня 2019 року, а саме:

- від 29 серпня 2017 року № 1050 «Про затвердження Порядку розрахунку суми компенсації втрат ліцензіатів, що здійснюють господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території, від постачання електроенергії населенню» (зі змінами);
- від 27 грудня 2017 року № 1420 «Про затвердження Порядку розрахунку суми компенсації втрат ліцензіатів, що здійснюють господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території, від постачання електроенергії населенню, яке розраховується за тарифами, диференційованими за періодами часу»;
- від 27 грудня 2017 року № 1421 «Про затвердження Порядку розрахунку суми компенсації втрат ліцензіатів, що здійснюють господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території, від постачання електроенергії споживачам (крім населення) за тарифами, диференційованими за періодами часу»;
- від 27 грудня 2017 року № 1422 «Про затвердження Порядку розрахунку суми компенсації втрат Публічного акціонерного товариства «Енергопостачальна компанія Одесаобленерго» від постачання електричної енергії дитячому центру «Молода гвардія»».

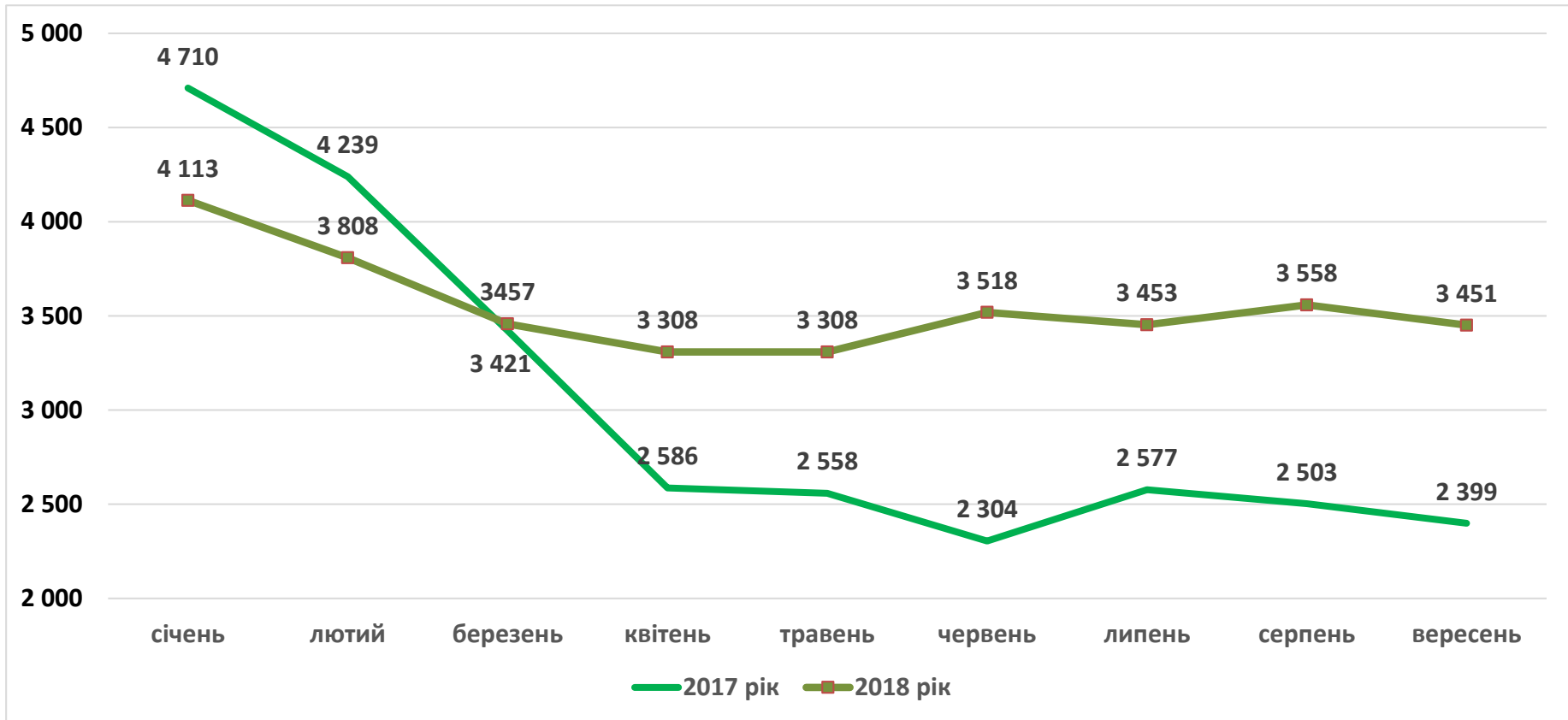
НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ЩОДО УСУНЕННЯ МЕХАНІЗМУ ПЕРЕХРЕСНОГО СУБСИДІЮВАННЯ НА РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

- від 19 листопада 2015 року № 2810 «Про затвердження Порядку розрахунку середньої закупівельної ціни на електричну енергію ліцензіатами, що здійснюють господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території» (зі змінами);
 - від 03 березня 2016 року № 289 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії»;
 - від 13 червня 2016 року № 1129 «Про затвердження Порядку ринкового формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається споживачам», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 31 серпня 2016 року за № 1199/29329;
- 3. Всі затверджені на сьогодні Регулятором правила роботи ринків електричної енергії – на добу наперед, внутрішньодобового , роздрібного не передбачають будь якої можливості перехресного субсидіювання з 01.07.19.**
- 4. Регулятору залишилося прийняти останній нормативний акт по ліквідації перехресного субсидіювання - Постанову про тарифи для побутових споживачів в 2019 році.**

ДИНАМІКА ОБСЯГІВ ТА ЧАСТОК ДОТАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ В ОРЦ ЗА 2014-2018 РОКИ

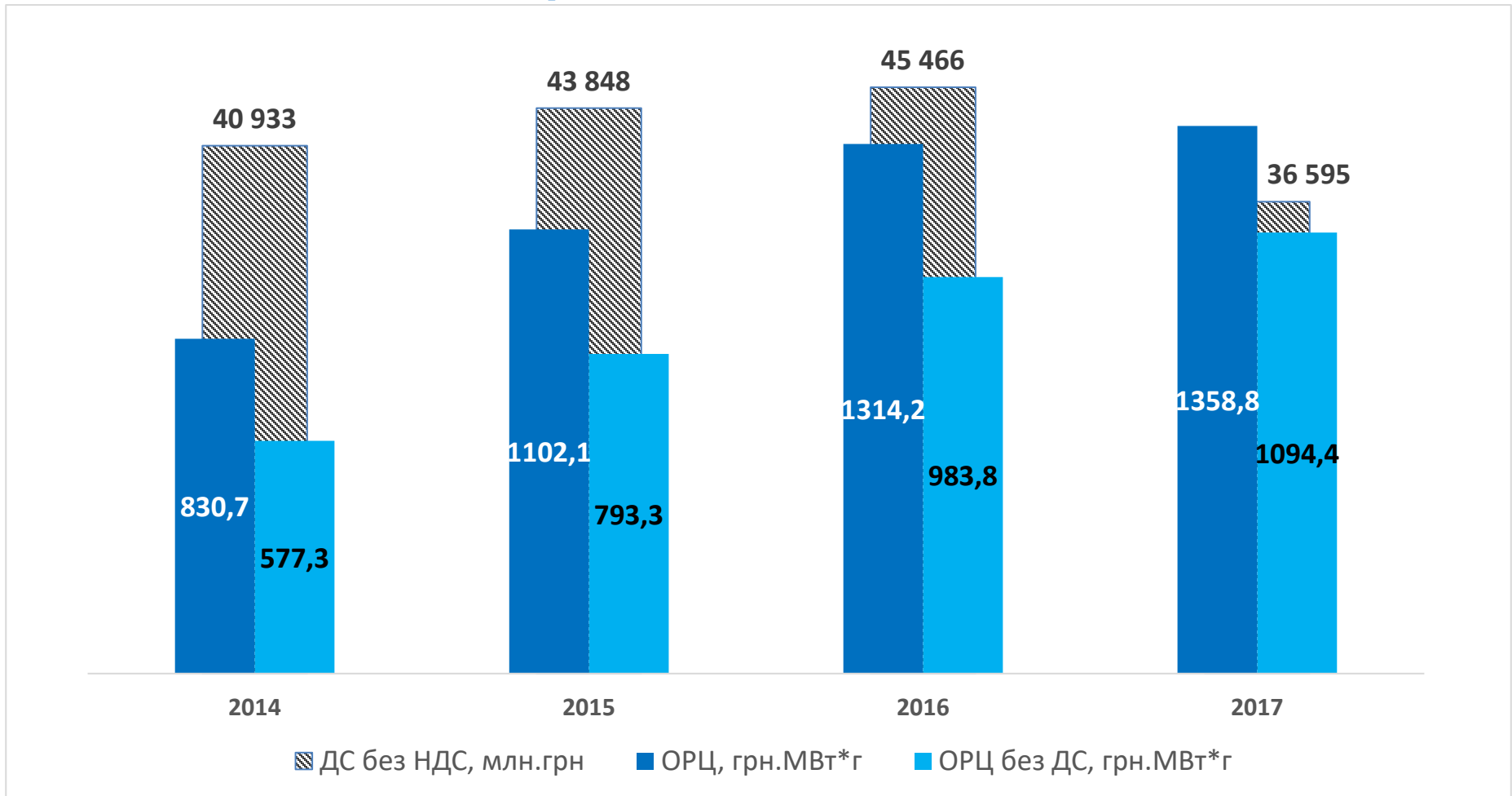

ПОРІВНЯННЯ ОБСЯГІВ ДОТАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ В ОРЦ ЗА 9 МІСЯЦІВ 2017-18 РОКІВ, МЛН ГРН

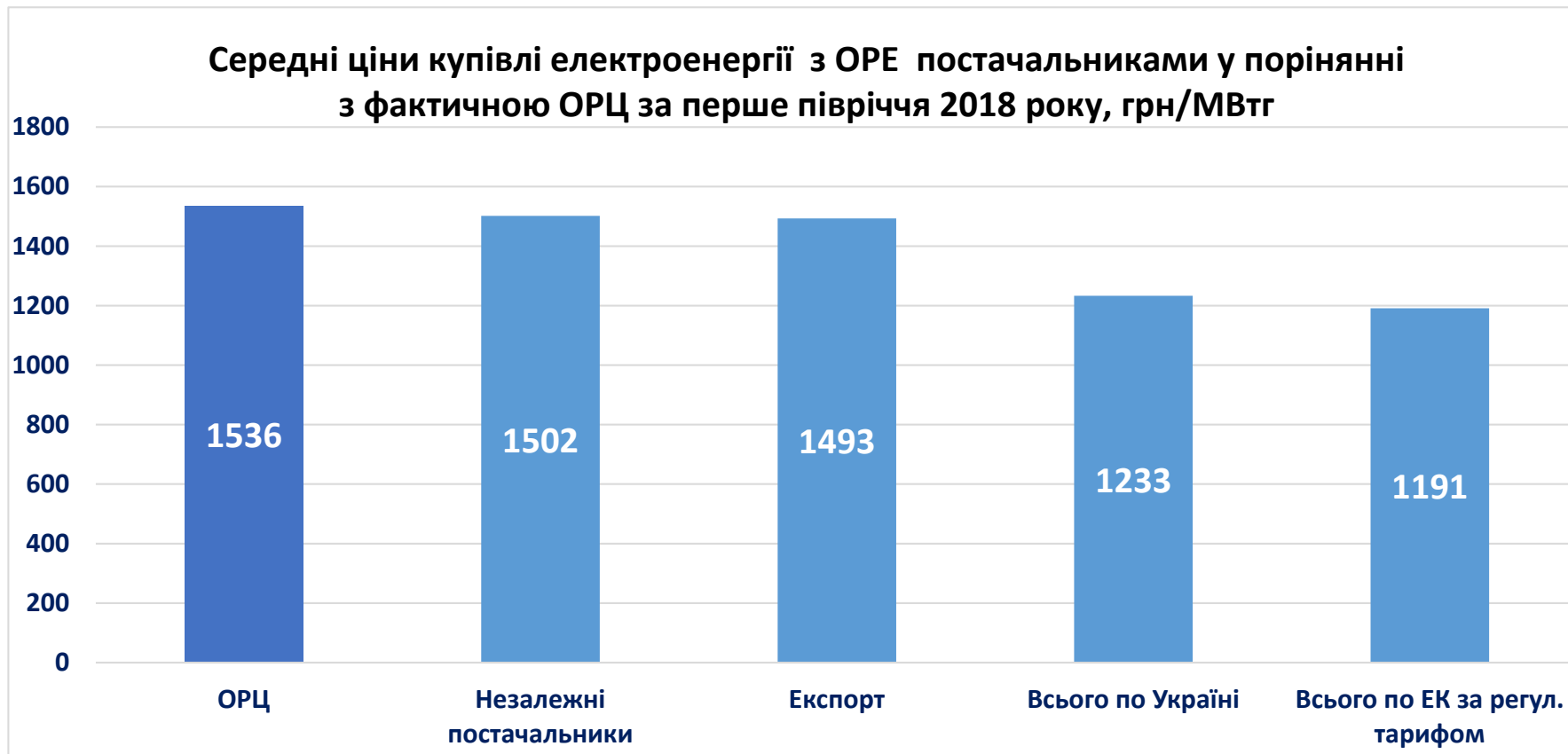

Коментар. За 7 місяців 2018 року частка дотаційних сертифікатів в ОРЦ фактично склала 19,67% та незначно знизилася у порівнянні з аналогічним періодом 2017 роком (20,71%).

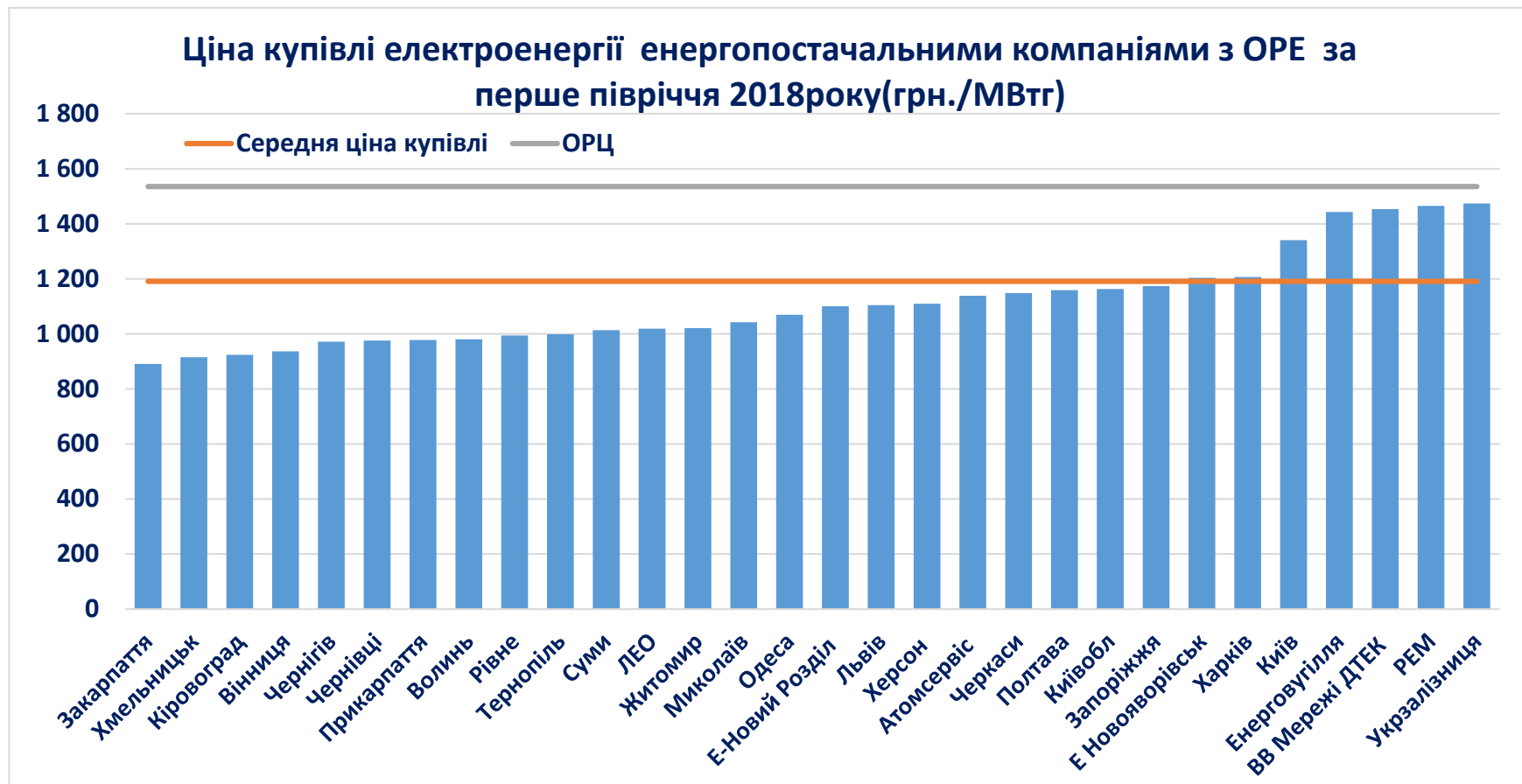
АНАЛІЗ ВПЛИВУ ОБСЯГУ ДОТАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ С НА ОРЦ ЗА 2014 - 2017 РОКИ

ВПЛИВ ОБСЯГУ ДОТАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ НА ЦІНУ КУПІВЛІ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ З ОРЕ

ВПЛИВ ОБСЯГУ ДОТАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ НА ЦІНУ КУПІВЛІ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ З ОРЕ ЕК ЗА РЕГУЛЬОВАНИМ ТАРИФОМ

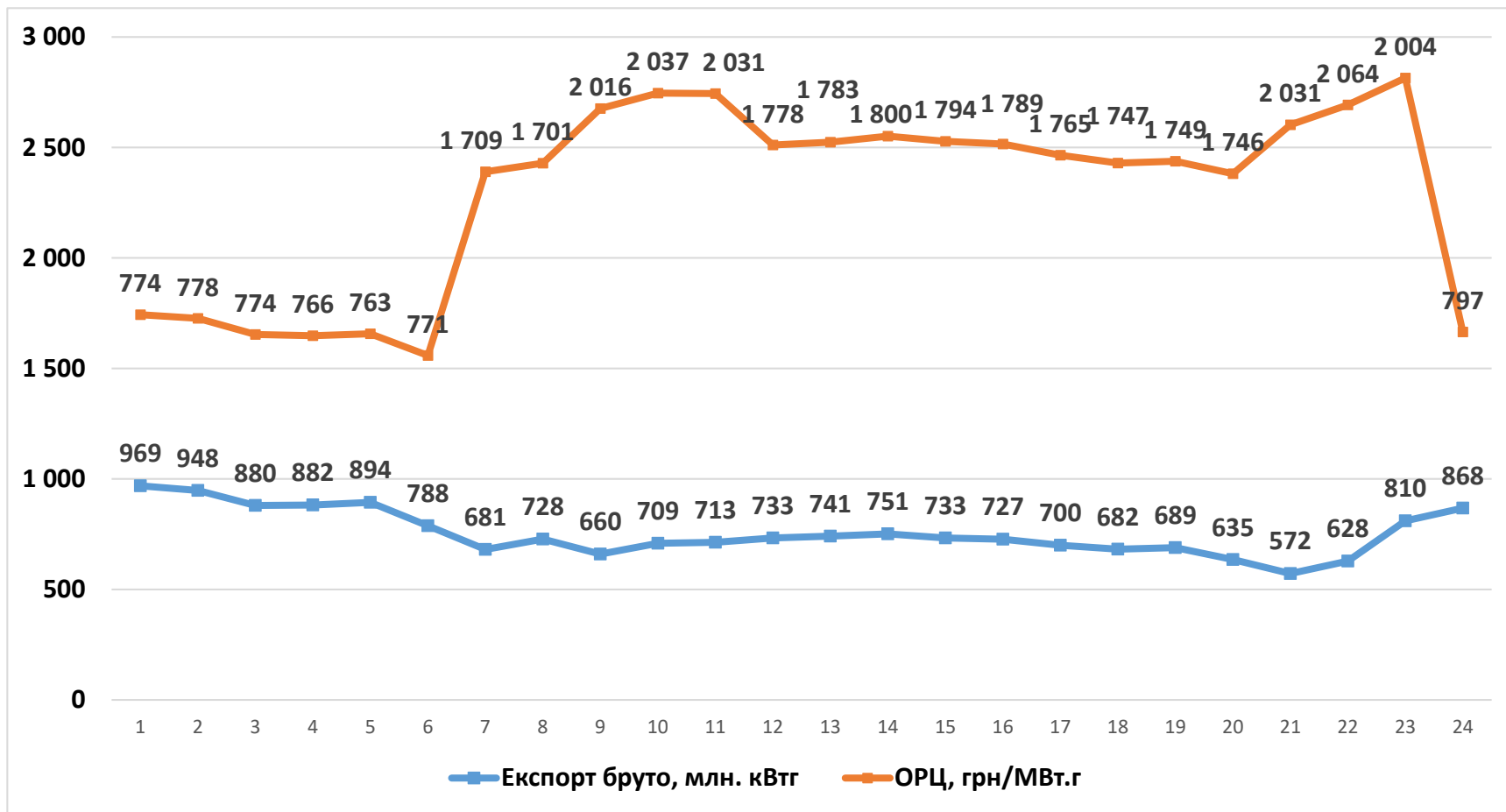

ВПЛИВ ОБСЯГУ ДОТАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ НА ЦІНУ КУПІВЛІ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ З ОРЕ

Коментар: Суттєве відхилення цін купівлі е.е. з ОРЕ на між експортерами обумовлено структурою обсягів купівлі по годинам доби; при рівномірному графіку купівлі ціна наближається до затвердженої прогнозної ОРЦ, при купівлі в нічні години – суттєво знижується. Див. наступний слайд.

ОБСЯГИ КУПІВЛІ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА ЕКСПОРТ ТА ВЕЛИЧИНА ОРЦ У РОЗРІЗІ ГОДИН ТИПОВОЇ ДОБИ ЗА 7 ЛИПНЯ 2018Р – ЧИ Є КОРЕЛЯЦІЯ?

Коментар. Дотаційні сертифікати враховуються в розрахунку погодинної ОРЦ тільки в денній зоні в діапазоні з 7-00 до 23-00 та суттєво викривляють співвідношення база – пік, яке може досягати 2,5 – 3 рази!

СЦЕНАРІЙ ПРОГНОЗНИХ ТАРИФІВ ДЛЯ ПОБУТОВИХ СПОЖИВАЧІВУ РАЗІ СКАСУВАННЯ ПЕРЕХРЕСНОГО СУБСИДІЮВАННЯ (ОПТИМІСТИЧНИЙ?)

